

Tabellen und grafische Übersichten zu Kapitel 4, 5 und 6

Tab. 18: Finnische Musikfachzeitschriften (Auswahl; noch bestehende fett).

Name	Zeitraum	Herausgebende Institutionen/Personen	Ausg./ Jahr	Erscheinungsorte; Besonderheiten
Säveleitä	1887– 1890	P. J. Hannikainen	12	Jyväskylä; Jg.-Zähl. jahresübergreifend (1: 1887/88)
Säveletär	1906– 1911	I. Krohn; H. Klemetti	24	Helsinki
Uusi Säveletär	1914– 1917	wechselnd	12	Uusikaupunki
Säveletär, uusi jakso	1918	A. O. Väisänen T. Haapanen	12	wechselnde Ersch.-Orte
Suomen musiikkilehti	1923– 1946	Suomen kuoroliitto, SULASOL; H. Klemetti u.a.	8-18	Helsinki > Musiikki
Työn sävel > Työväen musiikkilehti	1921/ 1929– 1967	Suomen työväen musiikkiliitto	10– 12	Tampere; Jg. 1932 nicht ersch.
Musiikkitieto	1933– 1946	Musiikkitiedon kannatusyhdistys	10	Helsinki > Musiikki
Musiikki	1947– 1951	Aikakauslehti Musiikin kannatusyhdistys; T. Pylkkänen	5–10	Helsinki; < Suomen musiikkilehti+Musiikkitieto
Kirkko ja musiikki	1953– 1966	Suomen kirkkomuusikojen kustannus	5	Lohja
Uusi musiikkilehti	1954– 1957	Suomen Säveltaiteilijain Liitto; J. Kokkonen	9	Helsinki
Pieni musiikkilehti	1961– 1990	Musiikki Fazer OY	4	Helsinki
Suomen musiikin vuosikirja	1958– 1970	Suomen Säveltaiteilijain Liitto u. Suomen musiikkitieteellinen seura	1	Helsinki; Jg.-Zählung rückwirkend
Rondo > Rondo Classic	1963– 2011 2019–	wechselnd	12	Helsinki; > <i>Rondo Classic</i> (populäre Digitalzeitschrift)

Name	Zeitraum	Herausgebende Institutionen/Personen	Ausg./ Jahr	Erscheinungsorte; Besonderheiten
Musiikki	1971–	Suomen musiikkiteollisten seura	4	seit 2019 digital und open access
Tritonus	1963–1981	Sibelius-akatemia oppilaskunta	2	Helsinki
Synkooppi	1978–	Musikwiss. Fachschaft d. Univ. Helsinki	4	seit 2011 digital und open access
Musiikkitiede	1989–1995	Institut f. Musikwiss. d. Univ. Helsinki	2	Helsinki; auch engl., dt., frz. Art.
Finnish Music Quarterly	1984–	Finnisches Musikinformationszentrum	4	Englischsprachig, digital; <i>open access</i>
Sic: Sibelius-Akatemian vuosikirja > ~aikakauskirja > Säteitä	1983–1993/ 2009–2010	Sibelius-Akademie, Abt. f. Komposition und Musiktheorie	[1]	Helsinki; insgesamt nur 6 Ausgaben (<i>Sic</i> [1]-4; <i>Säteitä</i> 1-2)
Sävellys ja musiikinteoria	1991–2006	Sibelius-Akademie, Abt. f. Komposition u. M.-theorie	1–2	Helsinki
Finaali	1994–2011	Sibelius-Akademie, Graduiertenabteilung	4	Helsinki; auch engl. u. schwed. Art.
Trio	2012–	Sibelius-Akademie, <i>DocMus</i> (Graduiertenabt.)	2–3	Auch engl. Art.; digital; open access

Tab. 19: Im Druck erschienene finnischsprachige Musiklehren 1857–1976 (Auswahl).

Jahr	Verfasser/ Übers. (Ü)/ Bearb. (B)	Verf. u. Sprache d. Vorl.	Wirkungs- ort d. Verf. (lt. Vorw.)	Seiten- zahl	Nach- aufl.	Typus
1857	Kukkasela		Ikaalinen	30	² 1871	Choralbuch mit theoretischer Einleitung
1865	Wächter		Viipuri	12		Gesangsschule (zweisp. fi./schwed.; ohne Textteil)
1871	Frosterus		Kärsämäki	21		Basismusiklehre
1873	Kunelius		Oulu	16		Basismusiklehre (zweisp.)
1877	Frosterus ³ (Ü/B)	Höijer, L. schwed.	Kärsämäki	83		Erweiterte Basismusiklehre
1881	Salonius (Ü)	Lobe, C. dt.	Hämeenlinna	129		Komprimiertes Lehrbuch d. Musiklehre und -theorie
1881	Almqvist		Pori	64	³ 1900	Erweiterte Basismusiklehre
1882	Achté		Helsinki	14		Basismusiklehre
1884	Ronkainen		Heinola	32		Basismusiklehre
1889	Ekman (Ü)	Wegelius schwed.	Helsinki	39	¹³ 1928	Erweiterte Basismusiklehre
1897	Järnefelt (Ü)	Wegelius schwed.	Helsinki	124+ 148	⁶ 1936/ 1937	Vollständiges Lehrbuch der Musiktheorie (2 Bd.)
1898	Pietikäinen		Kymölä	16	-	Basismusiklehre
1901	Hannikainen		Jyväskylä	64	⁸ 1927	Basismusiklehre mit Aufgaben
1917	Maasalo		Helsinki	43	²⁰ 1967	Basismusiklehre
1911– 1937	I. Krohn		Helsinki	1626	² 1958 (Bd.1) ² 1963 (Bd. 2)	Vollständiges Lehrbuch der Musiktheorie (5 Bde.)

³ Wird gelegentlich als 2. Auflage von Frosterus 1871 angegeben, doch mit gravierenden Textunterschieden.

Jahr	Verfasser/ Übers. (Ü)/ Bearb. (B)	Verf. u. Sprache d. Vorl.	Wirkungs- ort d.Verf. (lt. Vorw.)	Seiten- zahl	Nach- aufl.	Typus
1922	W. Siukonen		Sortavala	253	³ 1954	Komprimiertes Lehrbuch d. Musiklehre und -theorie
1923	W. Siukonen		Sortavala	39		Basismusiklehre
1923	O. Merikanto		Helsinki	68	⁹ 1976	Erweiterte Basismusiklehre
1930	W. Siukonen		Sortavala	32	⁸ 1966	Basismusiklehre
1938	Roiha		Hämeen- linna	48	⁶ 1959	Basismusiklehre
1938/ 1940	Linnala		Pori	320+ 190	⁸ 1975/ ⁴ 1977	Vollständiges Lehrbuch der Musiktheorie (Bd. 1: Rhythmus, Melodik, Harmonik; Bd. 2: Kontra- punkt, Formenlehre, In- strumentenkunde)
1947	F. Krohn		Helsinki	122	⁵ 1969	Erweiterte Basismusiklehre
1955	Ingman		Jyväskylä	170	³ 1965	Erweiterte Basismusiklehre
1976	Lindeman		Helsinki	63	⁷ 1993	Erweiterte Basismusiklehre

Tab. 20: Terminologisches Minimum Musiklehre (aus A. Maasalo 1917 [⁶1928]).

Maasalo 1917 [*Ergänzungen 1928]	Eigensprach- lich	Universal-/ Spezialentleh- nung		Bedeu- tungs- übertra- gung		Zitatentl.	Kompo- sita
	Bedeutungs- übertragung Neubildung/ prägung Lehnüber- setzung	lat. [it.]	gr.	dt. [schw.]	lat. [it.]	dt. [schw.]	it. fi.+fi. fi.+Lehnw. Lehnw.+Lw.
<i>musiikki</i>			x			x	
<i>sävel</i>	x						
<i>säveltaide</i>				x			x
<i>sointi</i>	x						
<i>nuotti</i>		x				x	
<i>kokonuotti</i>	x						x
<i>puolinuotti</i>	x						x
<i>neljäsosanuotti</i>	x						x
<i>kahdeksasan.</i>	x						x
<i>nuottimerkki</i>	x						x
<i>väkä</i>	x						
<i>varsi</i>	x						
<i>nuppi</i>			x				
<i>nuottiviivasto</i>		x				x	x
<i>viiva</i>	x						
<i>väli</i>	x						
<i>oktaavi</i>		x					
<i>suuri o.</i>	x			x		x	x
<i>pieni o.</i>	x			x		x	x
<i>yksiviivainen o.</i>	x			x		x	x
<i>kontra-o.</i>		x				x	x
<i>subkontra-o.</i>		x				x	x
<i>nuottiavain</i>	x				x		x
<i>G-avain</i>		x		x			x
<i>tauko</i>	x						
<i>etumerkintä</i>		x		x			x
<i>ylennysmerkki</i>		x		x			x
<i>alennusmerkki</i>		x		x			x
<i>palautusmerkki</i>		x		x			x
<i>asteikko</i>	x				x		
<i>perussävel</i>		x		x			x
<i>sävelaskel</i>		x		x			x

Maasalo 1917	Eigensprach- lich	Universal-/ Spezialentleh- nung		Bedeu- tungs- übertra- gung		Zitatentl.	Kompo- sita
[*Ergänzungen 1928]	Bedeutungs- übertragung	Neubildung/ prägung	Lehnüber- setzung				
				Bezeich- nungs- konzept	Mitt- ler- spra- che	fi.+fi.	fi.+Lehnw. Lehnw.+Lw.
Quellspr./ Mittlerspr.		lat. [it.]	gr.	dt. [schw.]	lat. [it.]	dt. [schw.]	it.
<i>kokosävelaskel</i>		x		x			x
<i>puolisävelaskel</i>		x		x			x
<i>kromaattinen</i>			x				
<i>muunnesävel</i>		x		x			x
<i>duuri</i>		x				x	
<i>moll</i>		x				x	
<i>sävellaji</i>		x		x			x
<i>rinnakkais-sävellaji</i>				x			x
<i>trioli</i>		x					
<i>tahti</i>		x				x	
<i>iskuala*</i>	x						x
<i>tahtiosa</i>	x			x			x
<i>tahtiviiva</i>	x			x			x
<i>tempo</i>		x					
<i>Largo</i>							x
<i>Adagio</i>							x
<i>Andante</i>							x
<i>Moderato</i>							x
<i>Allegro</i>							x
<i>Presto</i>							x
<i>ritardando</i>							x
<i>accelerando</i>							x
<i>tahdin viittaaminen</i>	x						x
<i>päätösmerkki</i>		x					x
<i>kolmisointu</i>		x		x			x
<i>sävelväli</i>		x			x		x
<i>intervalli</i>		x				x	
<i>sekunti</i>		x				x	
<i>terssi</i>		x				x	
<i>kvartti</i>		x				x	
<i>kvintti</i>		x				x	
<i>seksti</i>		x				x	
<i>septimi</i>		x				x	
<i>priimi</i>		x				x	

Maasalo 1917	Eigensprach- lich	Universal-/ Spezialentleh- nung			Bedeutungs- übertra- gung			Zitatentl.	Kompo- sita					
[*Ergänzungen 1928]														
	Bedeutungs- übertragung	Neubildung/ prägung	Lehnüber- setzung			Bezeich- nungs- konzept		Mitt- ler- spra- che		fi.+fi.	fi.+Lehnw.	Lehnw.+Lw.		
Quellspr./ Mittlerspr.				lat. [it.]	gr.	dt. [schw.]	lat. [it.]	dt. [schw.]	it.					
<i>perussävel</i>			x			x				x				
<i>johtosävel</i>			x			x				x				
<i>sointu</i>		x												
<i>riitasointu</i>			x				x			x				
<i>kääntäminen</i>	x					x								
<i>huippusävel*</i>		x					x			x				
<i>leposävel*</i>		x								x				
<i>fermaatti</i>				x			x	x						
<i>pidäke</i>		x					x							
<i>säe</i>	x													
<i>säepari</i>		x									x			
<i>lauseke*</i>		x												
<i>laulumuoto*</i>			x			x				x				
Summe 78	8	13	28	21 (18	2	1)	23	7	20	8	18	18	3	
Anteil %	10,3	16,7	35,9	(23,1 26,9	2,6	1,3)	29,5	8,9	25,6	10, 4	23	23	3,8	

Tab. 21: Realisationen ABWESENHEIT VON ÄUßERLICHKEIT als komplexe Mehrwortausdrücke.

Vorfeld	NEG	Korr./Kontr.	Booster	CONNeg/Obj	Booster	Äußerlichkeit
		pelkistettynä	kaikista			epäoleellista lististä
			kaikki			epäoleellinen
		vapaa	kaikesta			haennaisuudesta
		[Poissa ovat]				impressionistisesti säkenöivä väri
						keinonsa
		[vapaa]	[kaikesta]			keinotekoisesta syvämielteisyydestä
Teoksessa	ei ole					keinotekoisista viehätysvoimaa
	ei			lumoa kuulijaa		kiikkeillä tunnepurkauksilla
[Säveltäjä]	[ei]			[turvaudu enää]	[mihinkään]	kutkuttamiin soitinnuswaikutteihin
		Poissa ovat				kyllästetty tutustointi
	[ei]			[lumoa kuulijaa]		mahtawalla päätöksellä
	anti-					monumentaalisuuden
	ei			pakoita kuulijaa		mukaansa voimakeinoin
	Ei					mukanaan vetävää julistusta
		vähin				orkestraalisin keinovaroin
			kaikesta			pintakoreudesta
			kaikki			pintapuolisten efektien tavoittelu
Siitä		puuttuu	tykkänään			se maailmanmiehen charmi
						Soittimellista upeuttakaan
						soittimellisten keinovarojen
[Säveltäjä]	[ei]			[turvaudu enää]	[mihinkään]	suuriin nousuihin
	ilman		mitään			tawallisia jyriseviä tai säkenöiviä loppuja
Säweltjä	ei			turvaudu enää	mihinkään	tawallisiin keinoihin
siinä	ei ole			hitustakaan		teatteria
			kaikki			teennäiseen vivahtavakin
			kaikki			teennäiseen vivahtavakin
			kaikesta			tehonajattelusta
			kaiken			turhan
	ei					turhia eleitä
[Säweltjä]	[ei]			[turvaudu enää]	[mihinkään]	uhkeisin „silawaisiin“ melodioihin
		kaihtaa	kaikkeaa			ulkoista loistoa ja tehotavoittelua.
	ei					ulkonaiselle voima-effektille
	vailla		minkäänlaista			ulkonaisempaa tehoa
	ero					ulkonaisesta efektientavoittelusta
						ulkonaisesti
		[on kaukana]	kaikki			ulkonaiset voimakeinot
			kaikkia			ulkonaisia häikäisykeinoja
						ulkonaisia tehokeinoja
						ulkonaisia tehokeinoja
			kaikkia			ulkonaisia voimakeinoja
	ei		vähimmässäkään määrässä	vetoa		ulkonasiin häikäisykeinoihin
teoksen						ulkonaisilta ilmaisukeinoilta
		köyhä [...]				ulkonaisista tehokeinoista
						ulkonaisista tehokeinoista
	Ei		mitään			ulkonaista
			kaikkeaa			ulkonaista
	vailla		kaikkeaa			ulkonaista
						Ulkonaisten keinojen
		säästeliäämpi				ulkonaisten keinovarojen
	eivät			ole		voimakeinoisia

Korrektur/Kontrast	NEG	Korr./Kontr.	Quelle	Autor/in	Jahr
			YL_18_03_1939_22	Helanen	1939
on poistettu			US_19_02_1971_10	N.N.	1971
			Säv_15_04_1911	Klemetti	1911
			Tawaststjerna_1971	Tawaststjerna	1971
säästeliäämmiksi			UStar_08_12_1915_6	Katila	1915
			Säv_15_04_1911	Klemetti	1911
			ESS_15_10_1980_10	Henttonen	1980
			HS_03_11_1916_8	Madetoja	1916
			UStar_11_04_1911_5	Katila	1911
			Tawaststjerna_1971	Tawaststjerna	1971
			HS_03_11_1916_8	Madetoja	1916
			ESS_13_09_2000_23	Mäkinen	2000
			Haapanen_1926	Haapanen	1926
			VS_09_04_1954_8	S.I.A.	1954
			SSD_26_02_1932_5	Pesola	1932
vapaa sanontatyyli			Pesola_1941	Pesola	1941
			UStar_28_03_1913_7	Katila	1913
			US_08_12_1965_1	Nummi	1965
	ei ole		TS_30_10_1929_4	Isacsson	1929
säästeliäisyyden vuoksi			TS_13_04_1932_5	Isacsson	1932
			UStar_11_04_1911_5	Katila	1911
			UStar_11_04_1911_5	Katila	1911
			UStar_11_04_1911_5	Katila	1911
			US_13_01_1966_14	Oramo	1966
on karsittu pois			Sibelius.fi_2003	Sirén	2003
on karsittu pois			ESS_09_09_2018_41	Pitkänen	2018
vapaata			US_10_02_1934_8	Klemetti	1934
pois jättäminen			TySa_16_06_1954_3	T.K.	1954
			Merikanto_1935	A. Merikanto	1935
			UStar_11_04_1911_5	Katila	1911
			Uusi_Aura_05_12_1934_6	R.H.	1934
	ole	jätetty mitään sijaa	HeKa_11_12_1915	Nevanlinna	1915
			IS_15_06_1959_5	Leviskä	1959
			YL_15_02_1941_29	Daktyli	1941
vaatimaton			ESS_19_06_1956_5	P.&S.	1956
			UStar_28_03_1913_7	Katila	1913
karttava			AL_27_01_1938	N.N.	1938
karttava			TySa_17_06_1951_2	Tritonus	1951
karttavissa ilmaisekeinoissaan			TySa_10_06_1952_2	Tr.	1952
karttavaa			Haapanen_1926	Haapanen	1926
			IL_12_02_1926_2	Haapanen	1926
entistä hillitymmässä soitinasussa			SML_01_10_1927_8	Haapanen	1927
			TS_13_04_1932_5	Isacsson	1932
köyhää			VS_23_12_1955_15&18	Ryömä	1955
			Merikanto_1935	A. Merikanto	1935
karttavan			VS_09_10_1955_10	S.I.A.	1955
väriä			KU_13_06_1957_7	M.P.	1957
askeettisuus			VS_16_06_1954_6	S.I.A.	1954
käytössä			TyML_01_01_1930_102	E.L.	1930
vaan hillityä			IS_16_05_1944_3	Ranta	1944

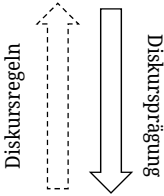
Transtextuelle Ebene	Diskursorientierte Analyse	- Diskursiver Rahmen, diskursives Minimum - Diskursprogression - Ideologien, Mentalitäten, Identifikationsprozesse, Narrative - Diskurssemantische Grundfiguren, Denkbilder - Diskursspezifische Formeln - Intertextualität (referentiell/typologisch); Reformulierungen, Bündelungen - Kerntexte, Pioniertexte - Frames/Frameszenarien - Topoi: Motive, Argumentationsfiguren, Stereotype	
Akteure		Diskurspositionen	- Ideology broker - Voice - Fachlicher Vertikalitätsstatus (E>L- bzw. E>E-Kommunikation) - Diskursgemeinschaften
		Interaktionsrollen	- Produzentenrollen - Konstruktion der Zuhörerschaft
Intratextuelle Ebene	Textorientierte Analyse	Makrostruktur: Textmuster, Textthemen	- Bivalente bzw. fachgemeinschaftsinterne Kommunikation - Textsorten/-muster
		Mesostruktur: Themen in Textteilen	- Isotopie- und Oppositionslinien - Semantische Felder - Agonalität, Widerspruch, Korrektur, Koopetition - Themenentfaltung
	Propositionsorientierte Analyse	Mikrostruktur: Propositionen	- Implikaturen - Epistemische Modalität, Evidentialität, Egophorizität - Metaphern - Rhetorische Tropen und Figuren - Syntaktische Muster - Sprechakte
	Wortorientierte Analyse	Mehrworteinheiten	- Kollokationen - komplexe Mehrworteinh.
		Einworteinheiten	- Kernwörter - Namen > Autoritätskookkurrenzen
		Morpheme	- Possessivsuffixe, Derivationsmorpheme

Abb. 17: Untersuchungsspezifisch modifiziertes DIMEAN-Layout (nach Spitzmüller & Warnke 2011: 201).